

עסקים קטנים ובית המשפט לתביעות קטנות: 3 סיבות מדוע לפנות לייעוץ משפטי

מהם יתרונותיו של בית המשפט לתביעות קטנות עבור עסקים קטנים ומדוע חשוב לקבל ייעוץ משפטי בעת הגשת תביעה קטנה או מתן תגובה לתביעה שהוגשה נגדכם? כל הפרטים בכתבה הבאה

מאת: עו"ד דרור הראל | פורסם ב-22.02.21 | זמן קריאה: 4 דק

תביעות קטנות הן הליך משפטי אזרחי מהיר, פשוט וחסכוני. בית משפט לתביעות קטנות הוקם במטרה להקל על הציבור להגיש תביעות כספיות בסכומים נמוכים, ללא מערכת ביורוקרטית סבוכה ונוקשה וללא עלויות גבוהות. הדיונים המתקיימים בו הם מהירים למדי וההכרעות ניתנות תוך זמן קצר של עד שבעה ימים מתום הדיון. ייחודו בכך שלמעט מקרים מיוחדים, התביעות מתנהלות ללא עורכי דין, כך שהתובע והנתבע מייצגים את עצמם.

❏ באילו מקרים כדאי לבעל עסק קטן להגיש תביעה קטנה?

סכסוכים צרכניים הם התחום העיקרי שבו תביעות קטנות יכולות להיות יעילות ביותר לעסק קטן. למשל, כאשר לקוח לא שילם על שירות שביצעתם או מוצר שסיפקתם, או כאשר ספק שלח מוצר פגום ולא הסכים לקבל אותו בחזרה. מקרה אחר יכול להיות של חברת ביטוח שלא פיצתה אתכם כמתחייב בפוליסה שלה.

בית משפט לתביעות קטנות דן גם בלא מעט תביעות נזיקין פשוטות, אפליה, לשון הרע ועוד. ועם זאת, חשוב לדעת כי אין בסמכותו לדון בנושאים שבין עובד למעביד (בהם דנים בבית הדין לעבודה בלבד), פעוטים ככל שיהיו.

❏ מי רשאי להגיש תביעה לבית המשפט לתביעות קטנות?

כל אדם פרטי, אף אם אינו אזרח או תושב ישראל, יכול להגיש תביעה בבית משפט לתביעות קטנות עד לסכום של 33,800 שקל (נכון לינואר 2021). המדינה, לעומת זאת, או חברות בע"מ ותאגידים אינם יכולים לתבוע בבית המשפט לתביעות קטנות, אך אדם פרטי (גם בעל עסק פרטי שאינו חברה בע"מ) בהחלט יכול לתבוע אותן.

❏ כיצד תגישו תביעה קטנה: שלב אחרי שלב

- את התביעה צריך להגיש באחד מבתי המשפט לתביעות קטנות ברחבי ישראל. ניתן להגיש אותה לבית משפט לפי מקום המגורים של הנתבע, מקום העסק של התובע, או המקום שבו בוצעו (או אמורות היו להתבצע) העסקה או מסירת המוצר.
- כדי לפתוח תיק תביעה, יש למלא ולהגיש טופס כתב תביעה למזכירות בית המשפט. אפשר להגיש אותו גם באופן מקוון באתר "נט המשפט".
- לכתב התביעה צריך לצרף את כל המסמכים התומכים בתביעה. כל מסמך שיוכל לבסס את טענתכם הוא רלוונטי ויוכל לשמש כראיה והוכחה בבית המשפט.
- למשל, אם רכשתם מוצר באריזה סגורה וגיליתם בבית שהוא פגום, אך החברה לא רוצה להחליף אותו או לפצות אתכם בשום דרך – חשוב להוסיף את טופס ההזמנה של המוצר, הקבלה על התשלום, חיוב האשראי, תמונות של הפגמים במוצר, ההתכתבות עם החברה בנוגע לדרישת ההחלפה וכדומה.
- הגשת תביעה כרוכה בתשלום של אגרה בגובה אחוז אחד (1%) מסכום התביעה, אך לא פחות מ-50 שקל. את האגרה לא תקבלו בחזרה גם אם תחליטו לבטל את התביעה.
- מומלץ מאוד להתקשר למרכז המידע של בתי המשפט כחודש לאחר הגשת כתב התביעה ולוודא שהנתבע קיבל את כתב התביעה. אם הוא לא קיבל, יש למסור לו אותו באופן אישי באמצעות שליח או בדואר.
- לאחר שהנתבע קיבל את כתב התביעה, עליו למלא טופס כתב הגנה ולהגיש אותו תוך 30 יום. גם לנתבע כדאי להוסיף מסמכים שתומכים בטענותיו. נתבע שאינו מגיש כתב הגנה ולא מגיע לדיון בבית המשפט עלול להפסיד מבלי שהשמיע את טענותיו.
- אם מי מהצדדים זקוק למחורגמן עברית-ערבית במהלך הדיון, יש להגיש בקשה למתורגמן כזה בכתב ולפחות שבוע לפני מועד הדיון.
- מאחר שהדיון בבית המשפט מתקיים ללא עורכי דין, הרי שהוא מונגש ופשוט ואינו דורש שום בקיאות משפטית. כל אחד מהצדדים מגיש את המסמכים שהכין מראש ועונה על שאלות השופט. גם פסק הדין ניתן מיידית, לעתים אף בסוף הדיון עצמו, ובכל מקרה, תוך שבעה ימים לכל היותר מיום הדיון.

❏ מדוע מומלץ לקבל ייעוץ משפטי גם בתביעות קטנות

אם אתם אוהבים מים אבל לא יודעים לשחות, מה תעשו? תוכלו להמשיך להשתכשך ברדודים או לחלופין, לקבל כמה שיעורים מקצועיים ולעשות בריכות. כך גם עם תביעות קטנות. ייעוץ משפטי מגיע אמנם עם עלויות, אך התועלת שהוא מביא עימו עולה ברוב המקרים על העלות.

הסיבה הראשונה להיעזר בייעוץ משפטי מקצועי היא לצורך הכנת כתב תביעה (או כתב הגנה, אם הנכם הנתבעים) שהוא ברור, מקיף ויסודי ומכיל טיעונים בעלי תוקף. עורך הדין ינחה אתכם לא רק במילוי התביעה וגיבוש הטענות, אלא גם יסייע לכם להבין אילו ראיות ומסמכים כדאי להוסיף לכתב התביעה כדי לבסס אותה בצורה הטובה ביותר.

הסיבה השנייה לקבלת ייעוץ משפטי היא לוודא שהייצוג העצמי שלכם יהיה ראוי ומתאים לאופן שבו מתנהלים הדיונים בבית המשפט. הדיונים הם קצרים ומזורזים וחשוב להגיע מוכנים ולדעת להציג את הטיעונים שלכם בצורה הרהוטה, המובנת והמשכנעת ביותר. גם אם הוא עצמו לא יוכל לייצג אתכם, עורך דין המתמחה בייצוג יוכל להדריך אתכם כיצד תוכלו לעשות זאת בעצמכם.

סיבה שלישית להיעזר בעורך דין היא מי שצפוי לעמוד מולכם במשפט. עליכם לדעת שאם תבעתם תאגיד, כמו חברת ביטוח, חברת סלולר או חברה להשכרת רכב, יש סיכוי טוב שיופיע מולכם בדיון בבית המשפט איש מקצוע מיומן שהוא עובד התאגיד, והוא ודאי יגיע מוכן היטב. ייעוץ מעורך דין יסייע לכם להגיע לדיון מוכנים יותר ולהתמודד גם איתו.

לבסוף, יש פרטים קטנים, אך משפיעים, שכדאי לדעת לפני שמגיעים לבית המשפט. למשל, אל השופטת יש לפנות רק בכינוי "כבודה". מותר לדבר בבית המשפט רק כאשר מקבלים רשות מהשופט. כאשר השופטת נכנסת או יוצאת מהאולם, יש לעמוד. אפילו ענין הלבוש יכול להשפיע על סיכויי ההצלחה שלכם. אז לפני שאתם יוצאים ל"שחייה" בבית המשפט, קחו "שיעור" אצל עורך דין המיומן בייעוץ לתביעות קטנות.

לסיכום, אף שלבית המשפט לתביעות קטנות מספר מגבלות, כמו הייצוג העצמי והלא מקצועי, המספר המוגבל של תביעות שניתן להגיש בשנה וסכום התביעה המוגבל, עדיין יש מקרים רבים שבהם יתרונותיו עולים על חסרונותיו, בייחוד, אך לא רק, עבור עסקים קטנים, ובמיוחד כאשר נעזרים בייעוץ משפטי של עורך דין המתמחה בתביעות קטנות ובייעוץ לעסקים קטנים.

עו"ד מסחרי דרור הראל, מתמחה בייעוץ עסקי לעסקים קטנים ובהגשת תביעות קטנות